

Kommunernas ekonomi och välfärdens finansiering

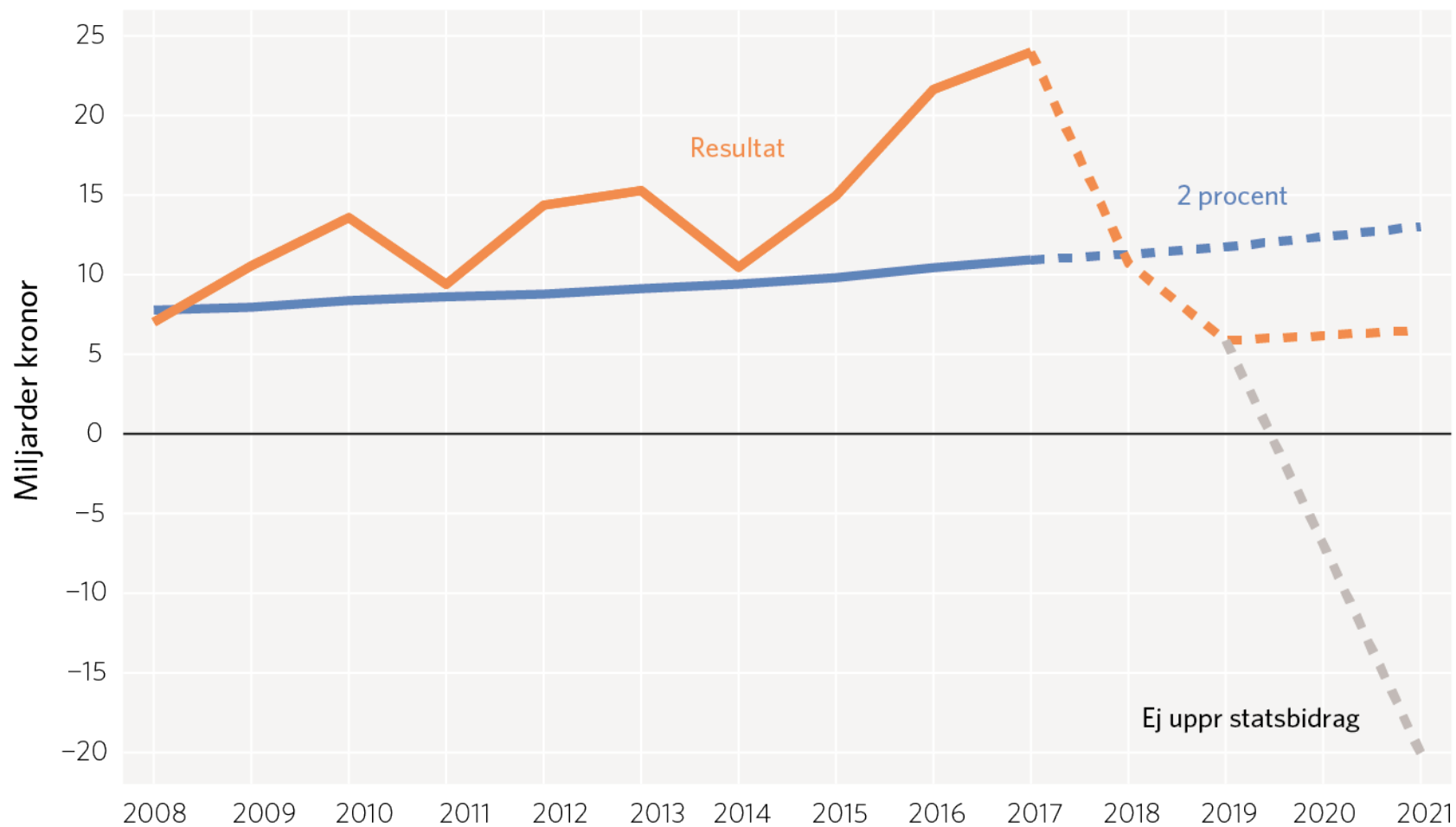
Luleå 2 oktober,
Siv Stjernborg SKL

Det går bra nu. Men sen kommer....

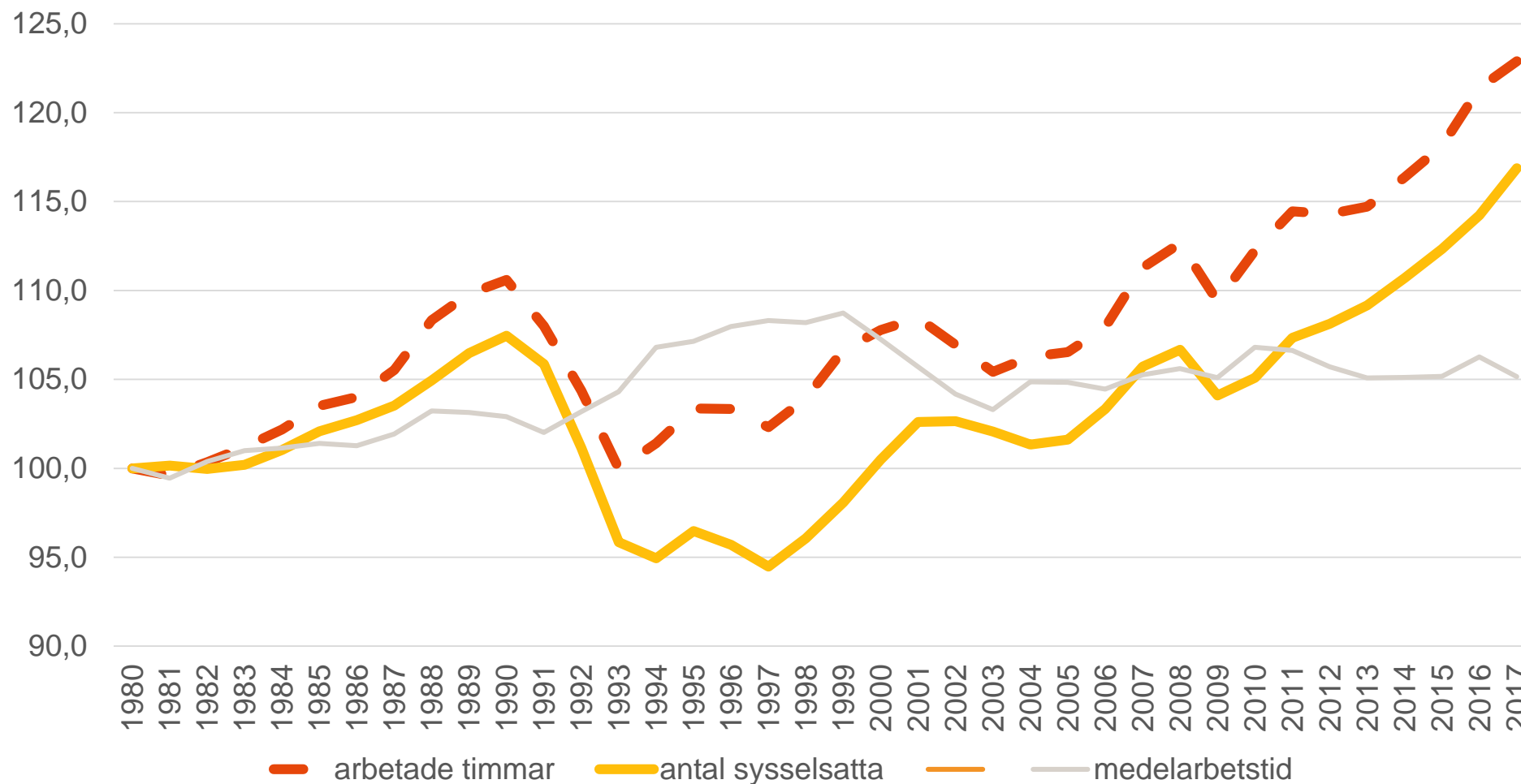

Kommunernas resultat

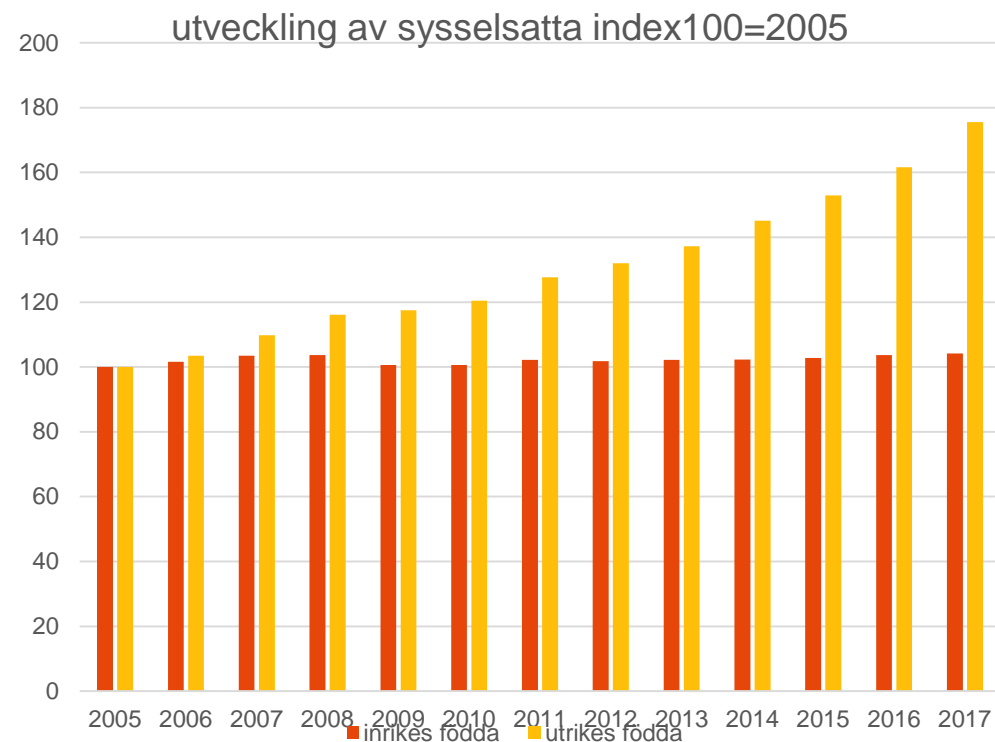
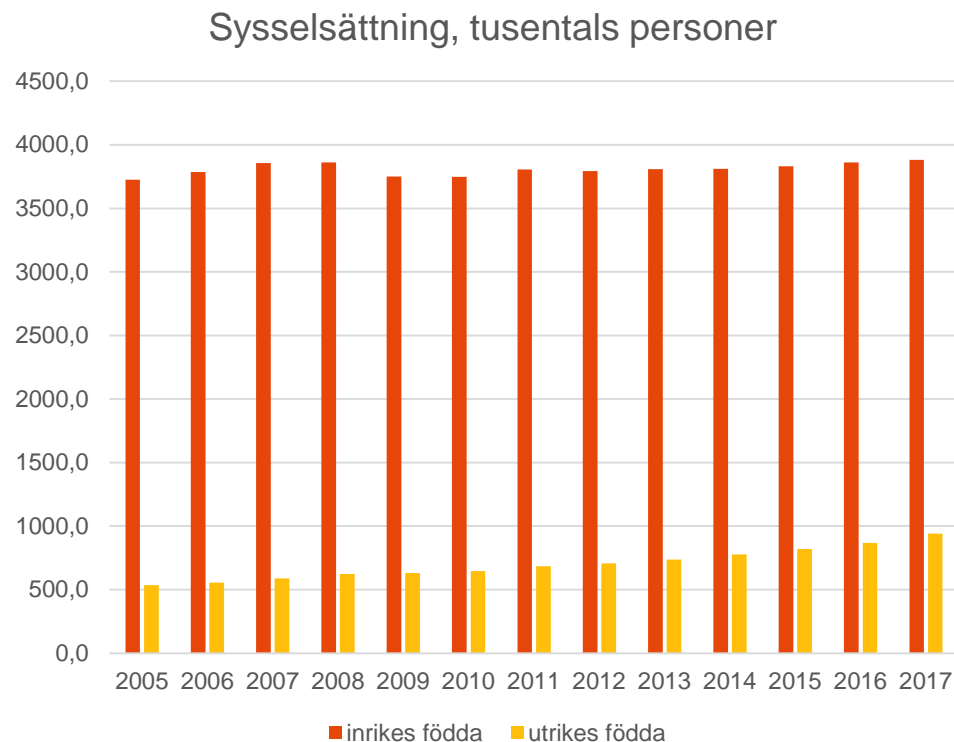
Miljarder kronor

Utveckling av arbetade timmar, sysselsättning och medelarbetstid, 1980 = 100 index.

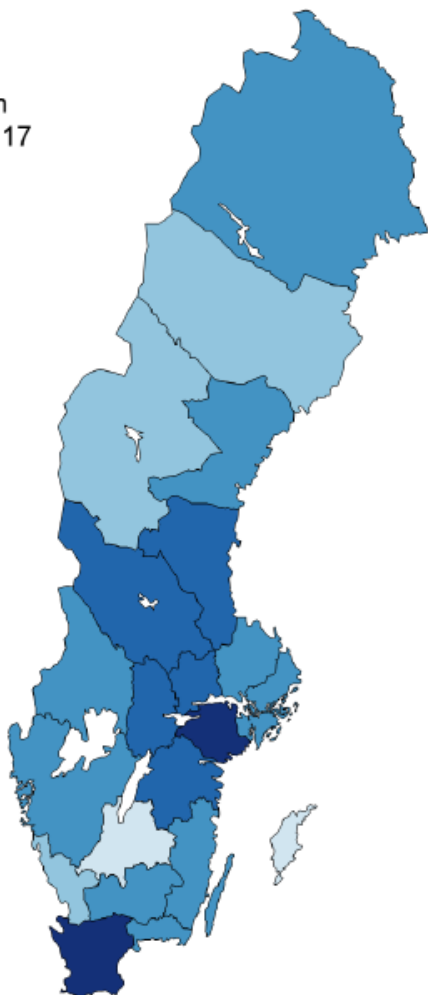
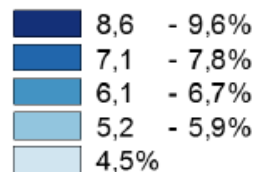

Utrikesföddas sysselsättning ökat med nära 80% inrikes födda med 4 % sedan 2005.

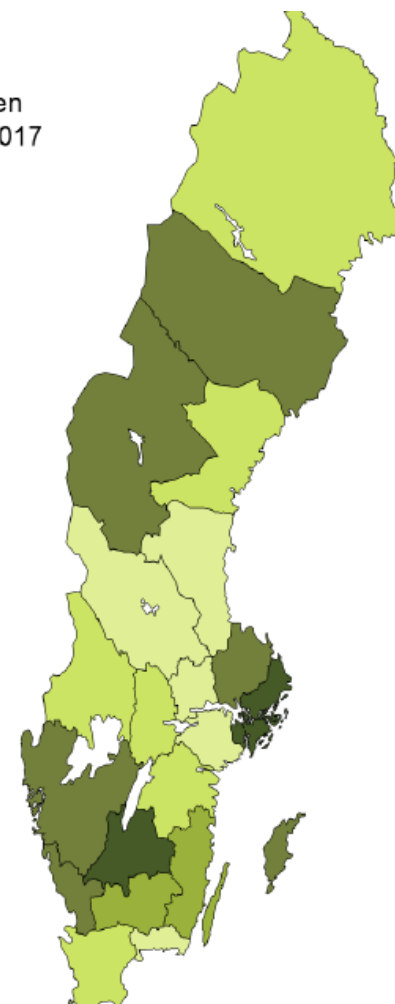
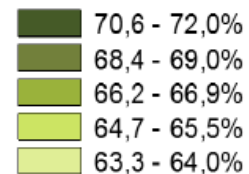
Arbetslöshet och sysselsättningsgrad

Arbetslösa i procent av arbetskraften
Avser befolkning 15-74 år (AKU), 2017

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Sysselsatta i procent av befolkningen
Avser befolkning 15-74 år (AKU), 2017

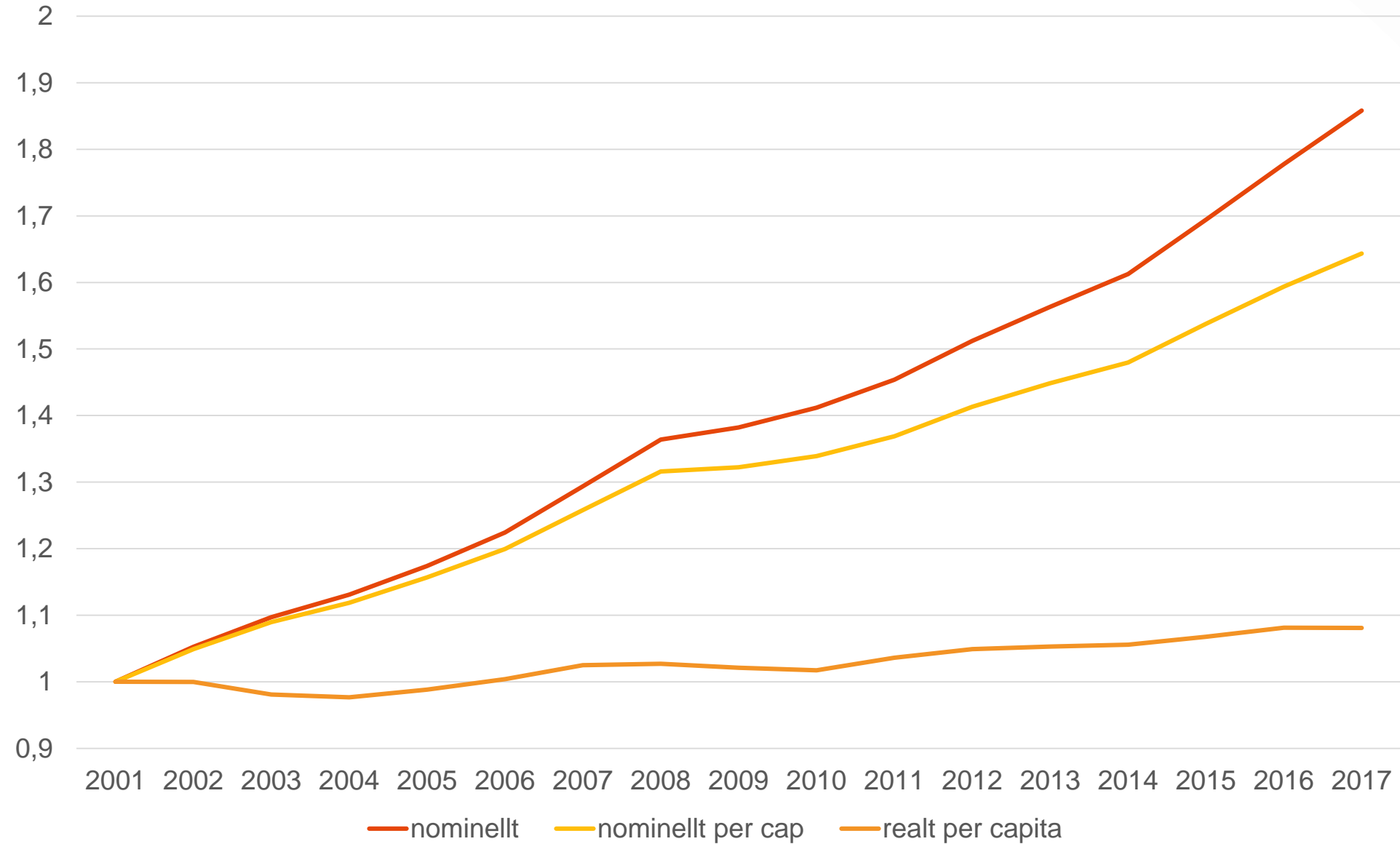

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Högkonjunktur och låga löneyft

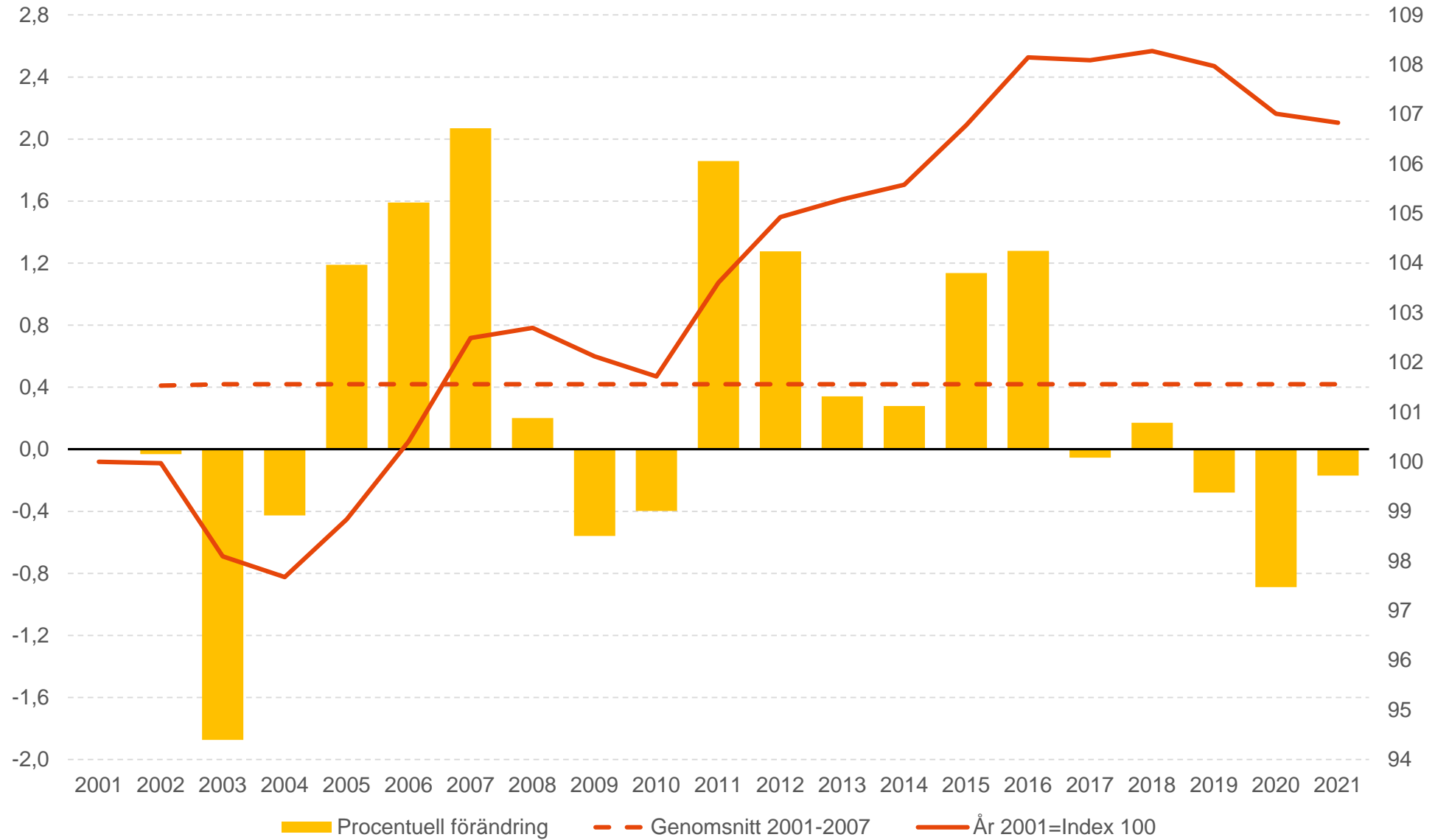
- Stark arbetsmarknad men hur länge till??
- Sysselsättningsökningen svarar utrikesfödda för
- Brist på personal särskilt i off sektor – även stor brist i privata tjänster
- Ingen fart på lönerna enbart 2,5 % i löneökningstakt 2018 MI
- Generationsskifte bakom låga löneökningstal?
- Låga löneökningar internationellt

Kommunernas skatteunderlag index 2001=1

Realt skatteunderlag per invånare, prognos

vargen=Demografisk utmaning?

Föris,
skolis
fritids
om 25 år
jobbis.

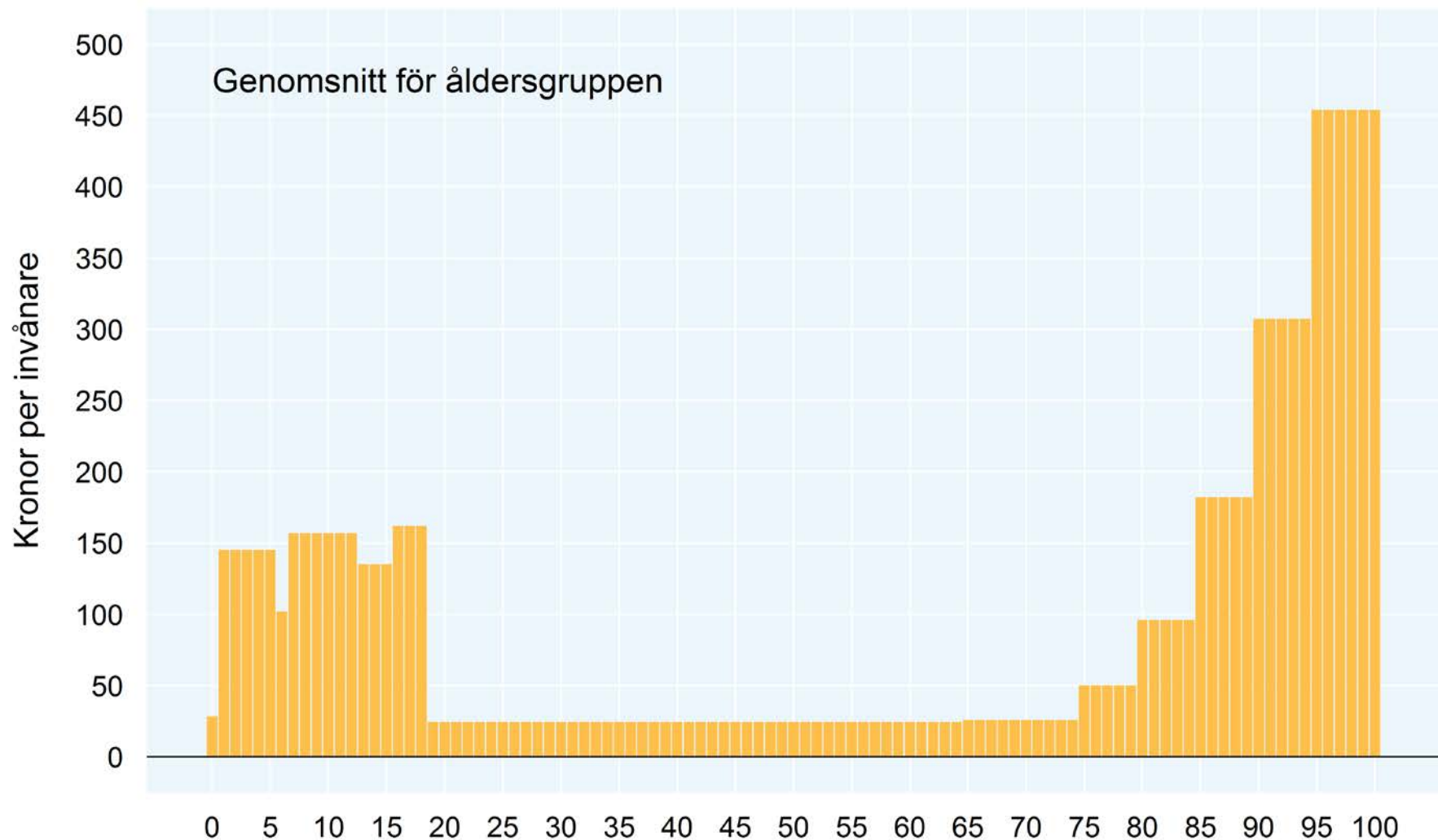

Befolkningen ökar mest bland behövande

Förändring på 10 år för olika åldersgrupper

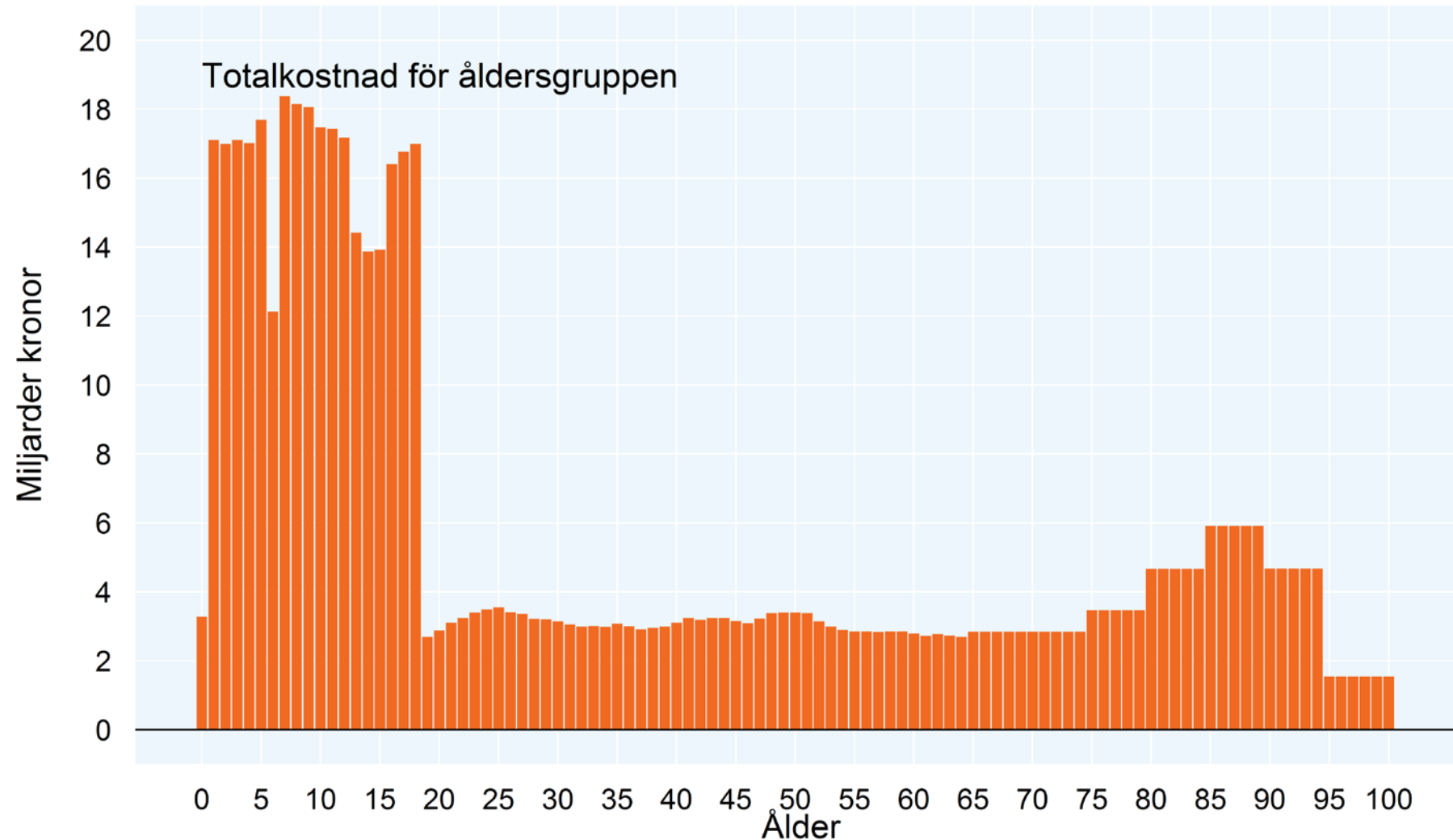
	2017	2027	Förändring	Procent	per år
0	116 600	127 500	10 900	9,4	0,9
1-6	728 500	775 800	47 300	6,5	0,6
7-15	1 060 100	1 154 700	94 500	8,9	0,9
16-18	325 500	397 700	72 200	22,2	2,0
0-18	2 230 800	2 455 700	225 000	10,1	1,0
19-64	5 883 300	6 258 100	374 800	6,4	0,6
65-84	1 745 600	1 958 300	212 700	12,2	1,2
85+	260 500	325 000	64 400	24,7	2,2
Tot	10 120 200	10 997 100	876 800	8,7	0,8

För kommunerna är kostnaderna per invånare höga för äldre och barn

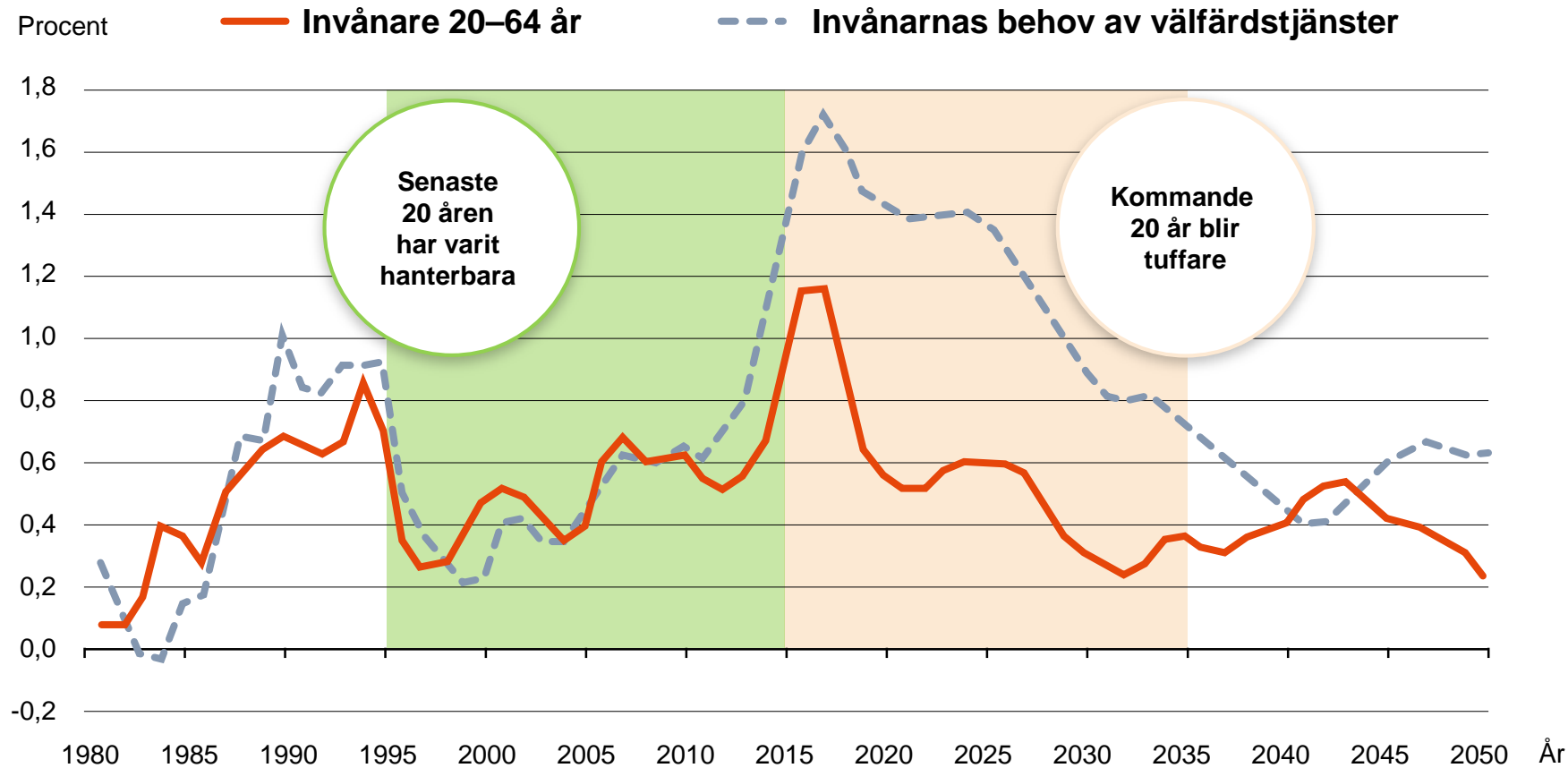

Totalkostnaden är som högst för barn och unga

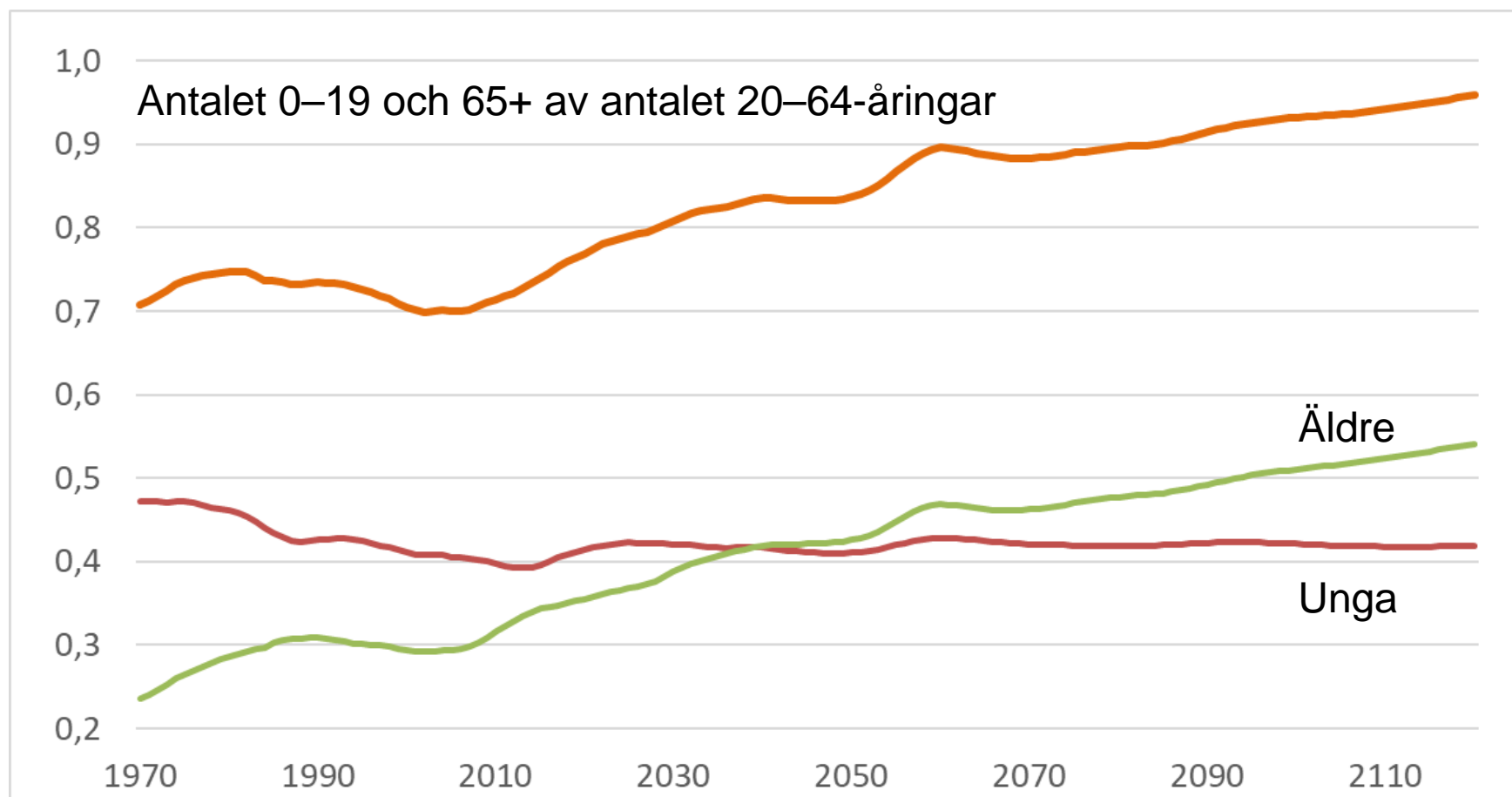

Behoven av välfärdstjänster ökar stort men inte arbetskraften

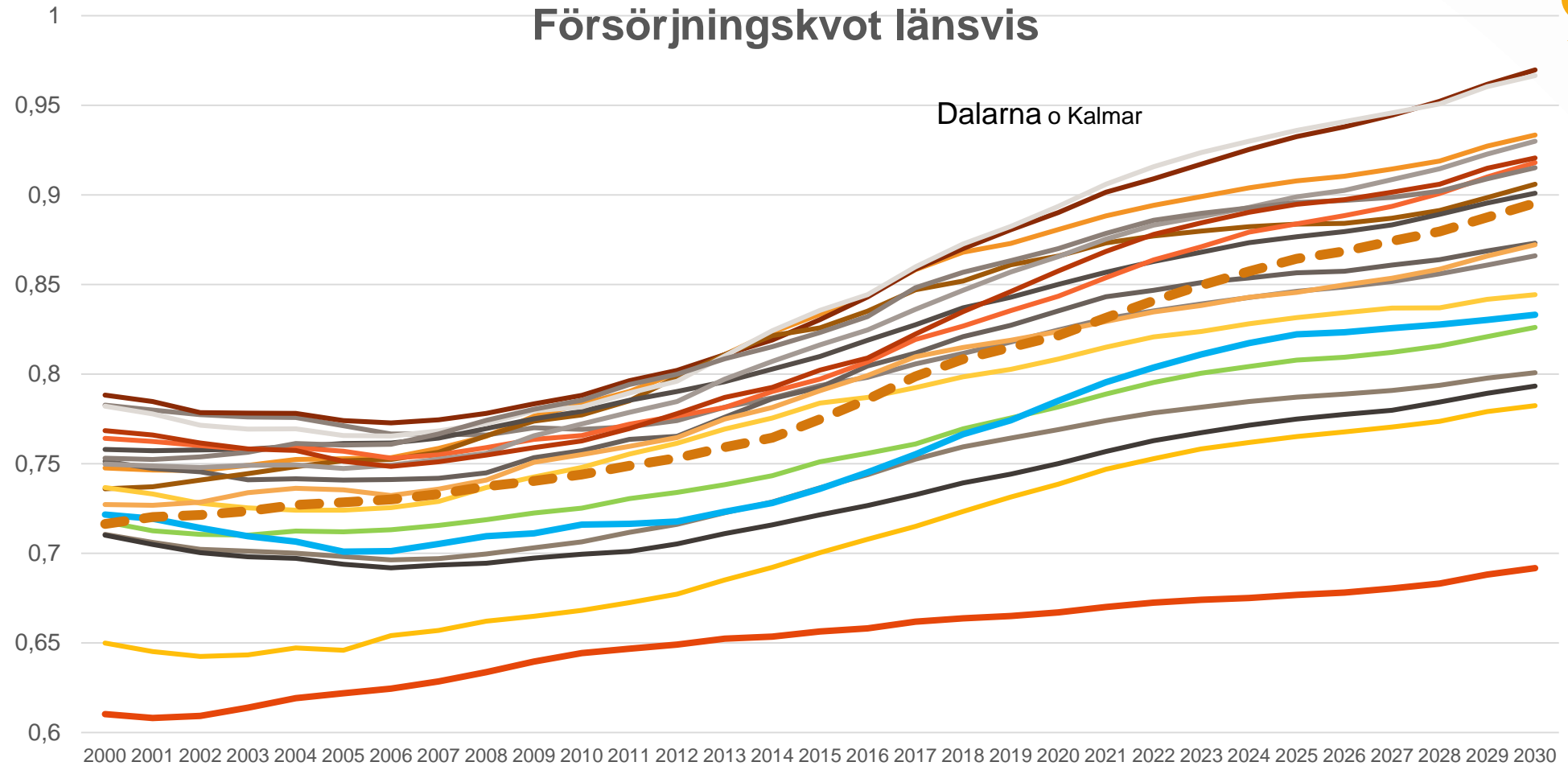

Trycket fortsätter!

Demografisk försörjningskvot 1970–2120

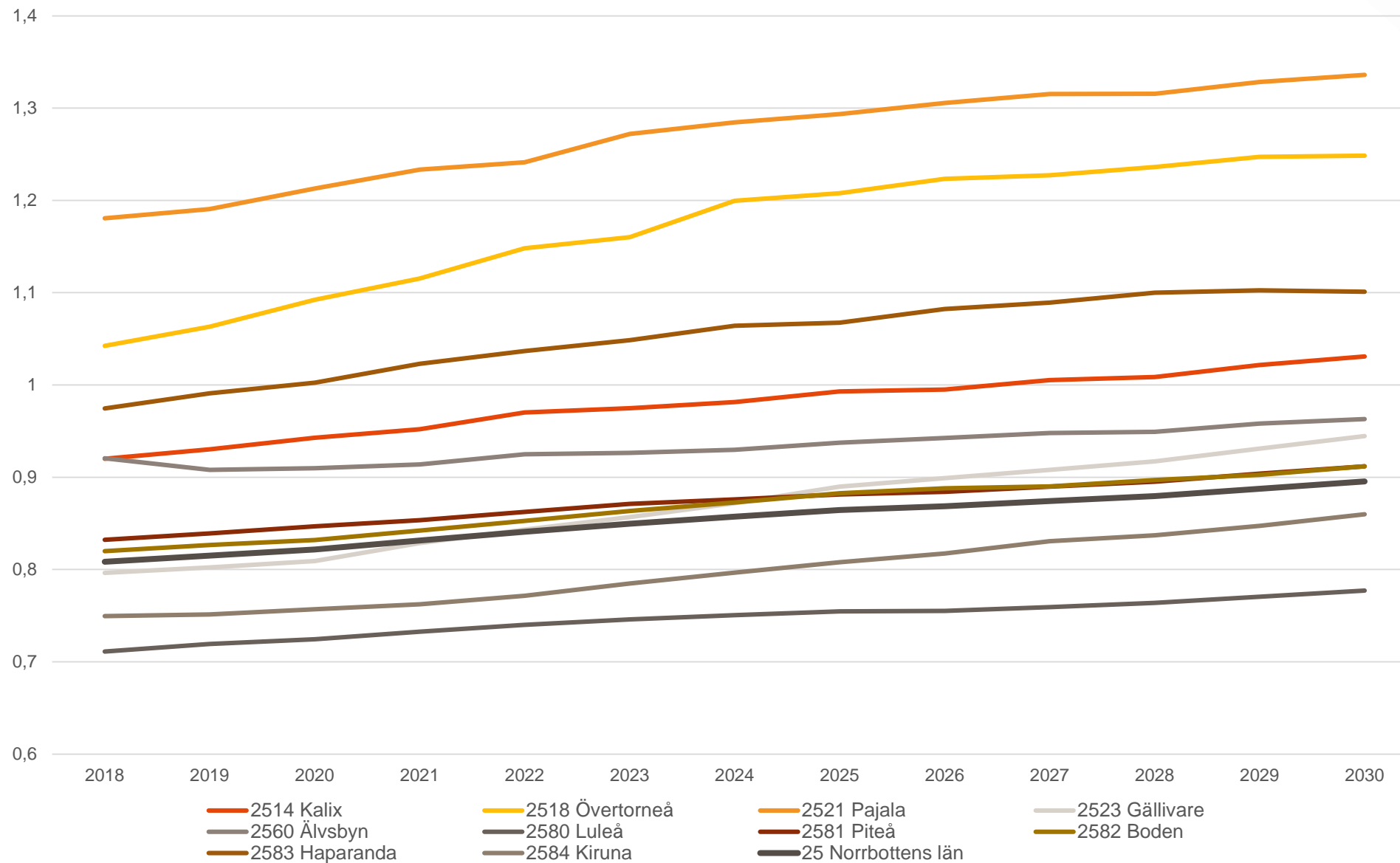
Ex 0,7 betyder att en 20–64-åring ska försörja sig själv och ytterligare 0,7 personer.

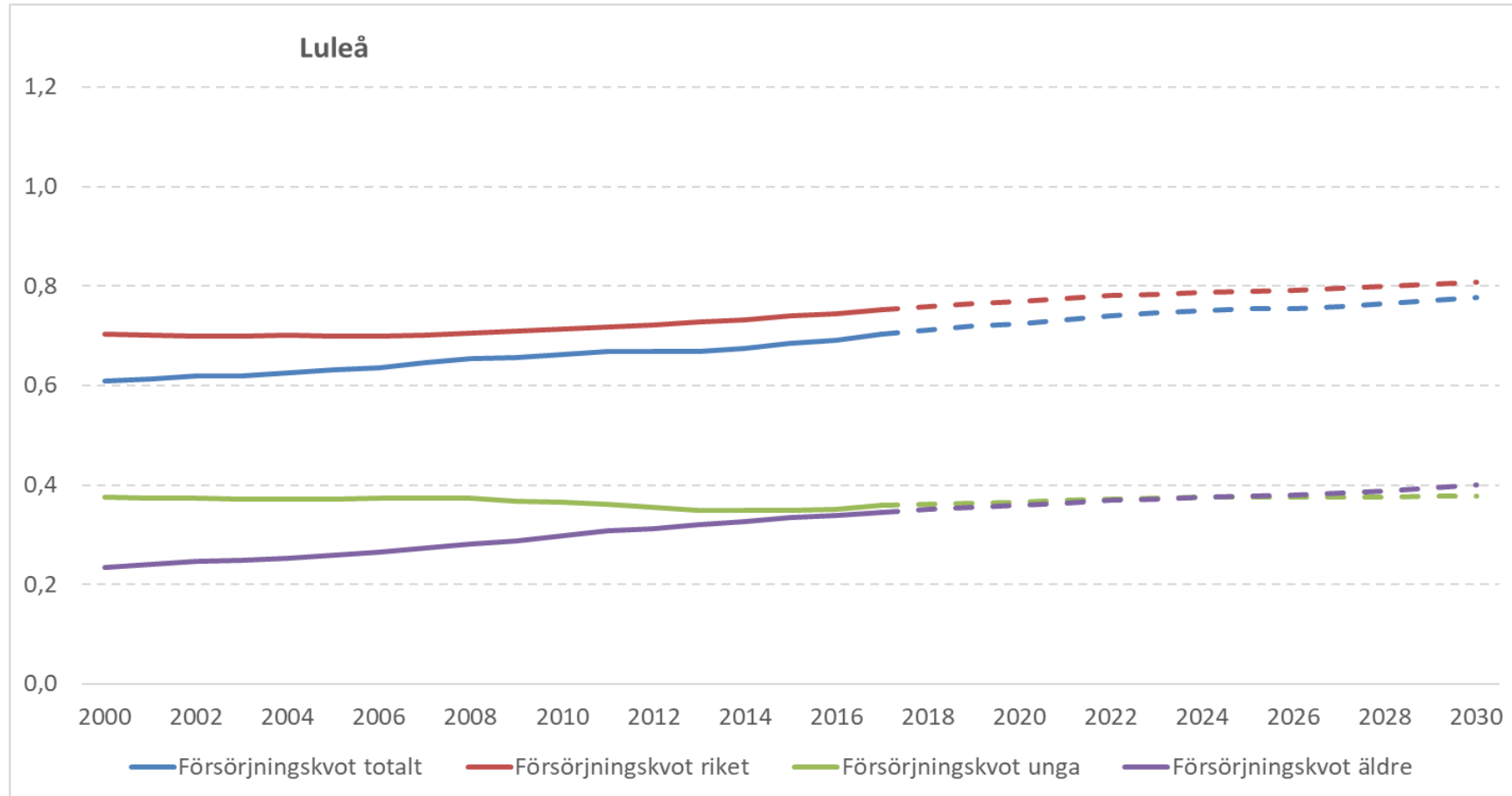
01 Stockholms län	03 Uppsala län	04 Södermanlands län	05 Östergötlands län	06 Jönköpings län
07 Kronobergs län	08 Kalmar län	10 Blekinge län	12 Skåne län	13 Hallands län
14 Västra Götalands län	17 Värmlands län	18 Örebro län	19 Västmanlands län	20 Dalarnas län
21 Gävleborgs län	22 Västernorrlands län	23 Jämtlands län	24 Västerbottens län	25 Norrbottens län

Försörjningskvot i Norrbotten - prognos 2018- 2030

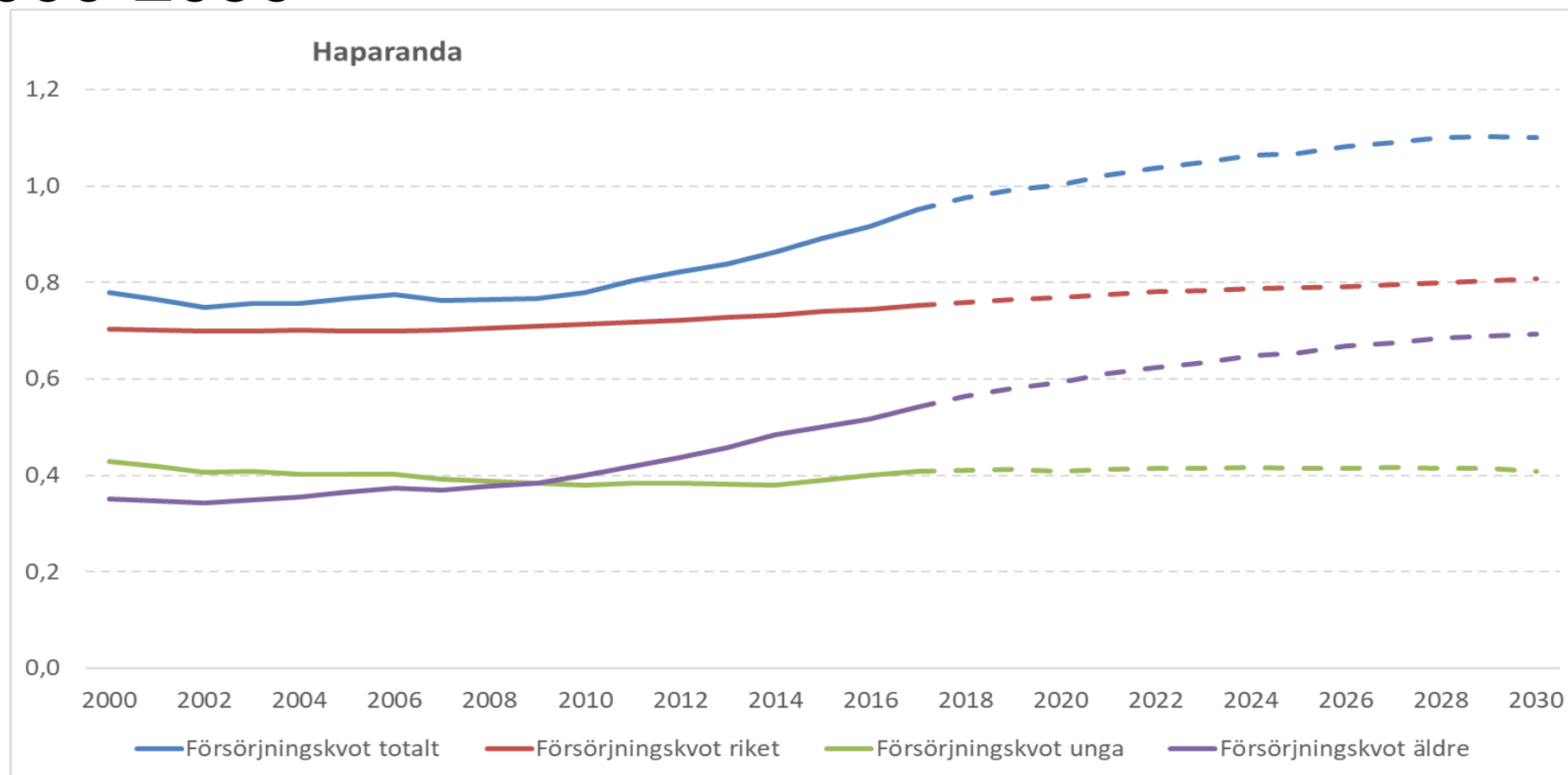

Demografisk försörjningskvot 2000-2030

Demografisk försörjningskvot

2000-2030

Demografisk utmaning – ökade behov av välfärd

Finansiering

- med svagare skattebas..

Rekrytering

- brist på arbetskraft, fördelning över landet, lönefråga

Investeringsbehov

- verksamhetslokaler, bostäder

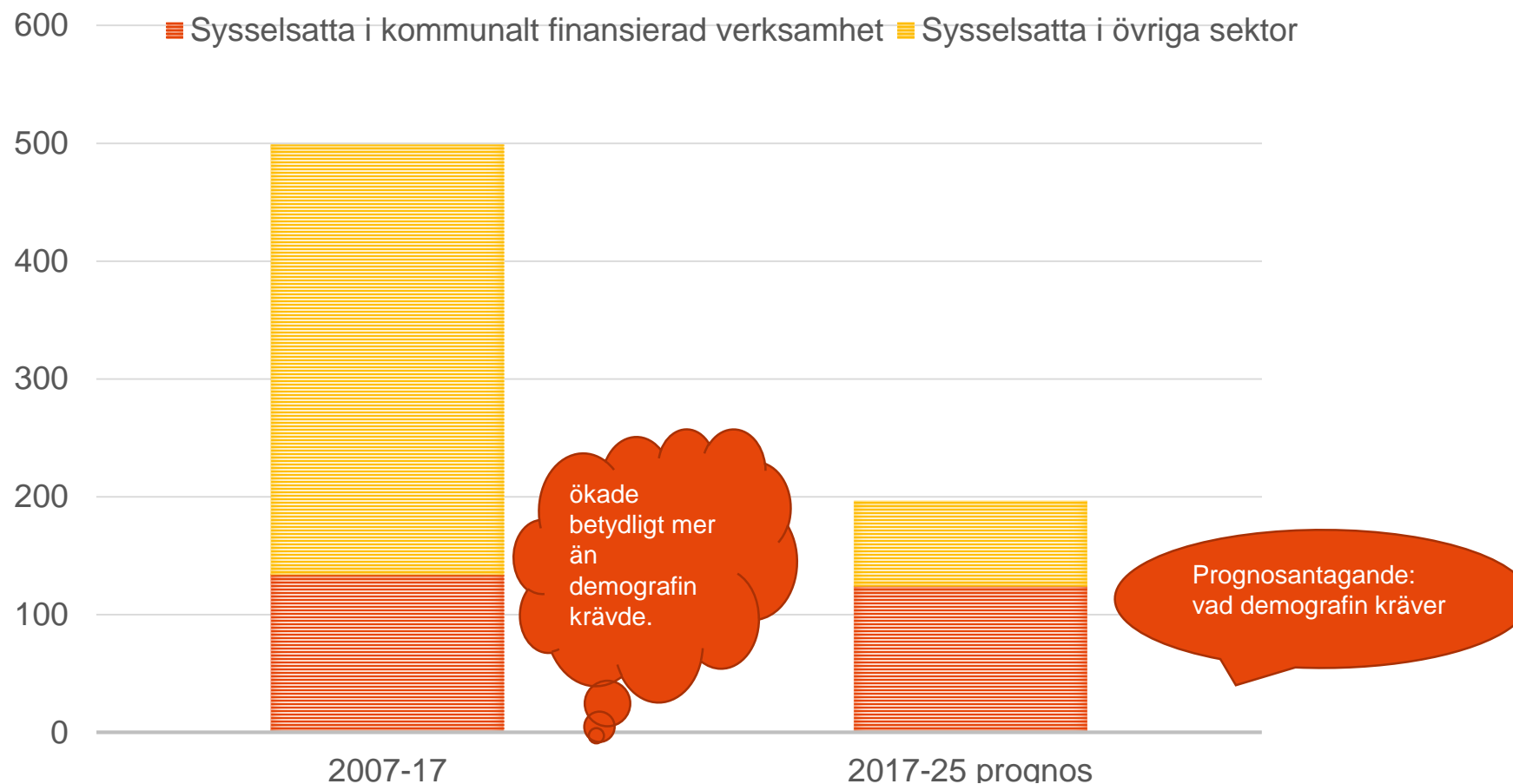
Effektivitet

- Hantera resurserna effektivt, samverkan
- Ej dutta statsbidrag och öka förväntan...

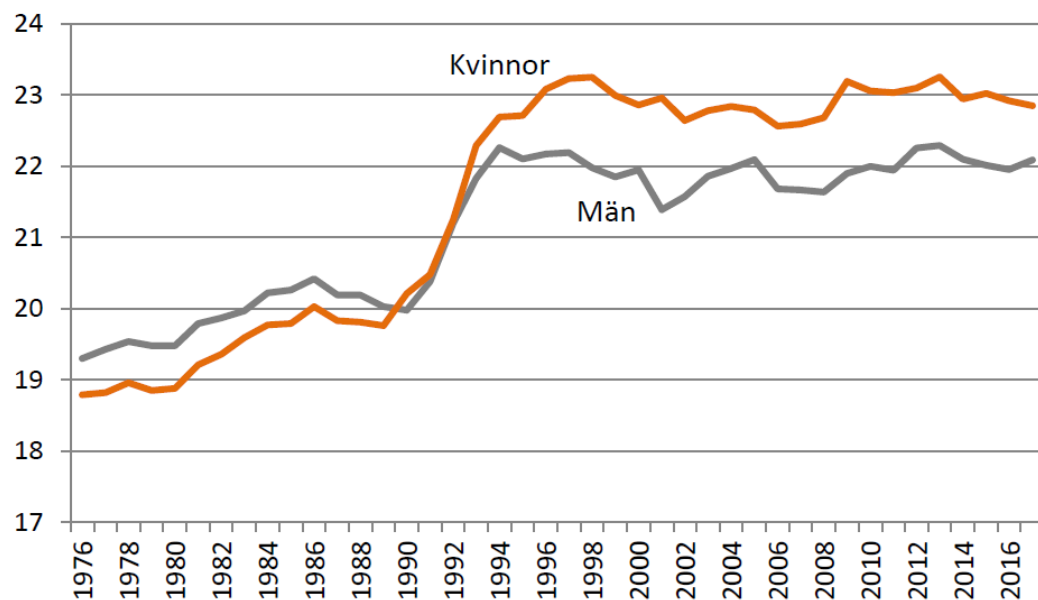
UTJÄMNINGS-
SYSTEMET!

Ökning i sysselsatta 2007-17 och prognos 2017-25, 1000-tals personer

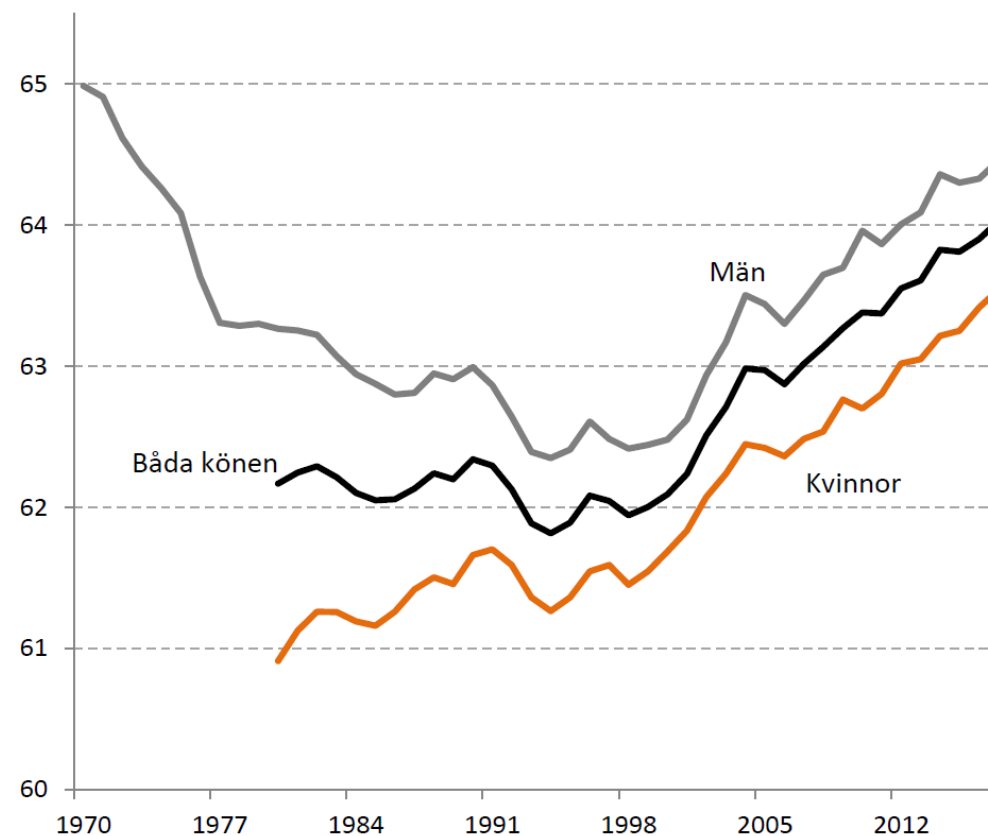
Utträde och inträde på arbetsmarknaden

Figur 6 Inträdesåldern i arbetskraften för kvinnor och män⁴

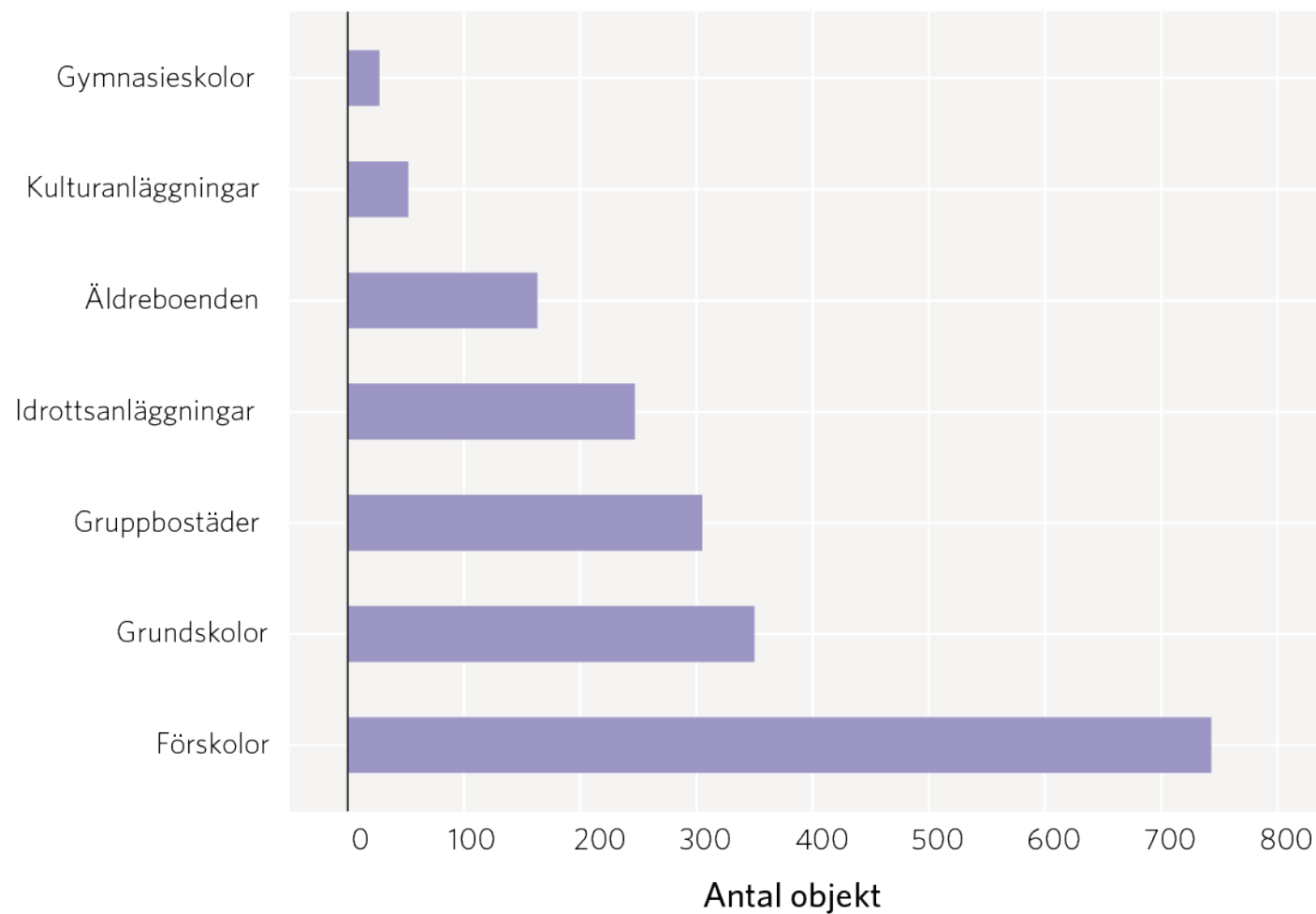
Källa: Pensionsmyndigheten (beräknat från AKU)

Figur 2 Utträdesåldern ur arbetskraften för kvinnor och män

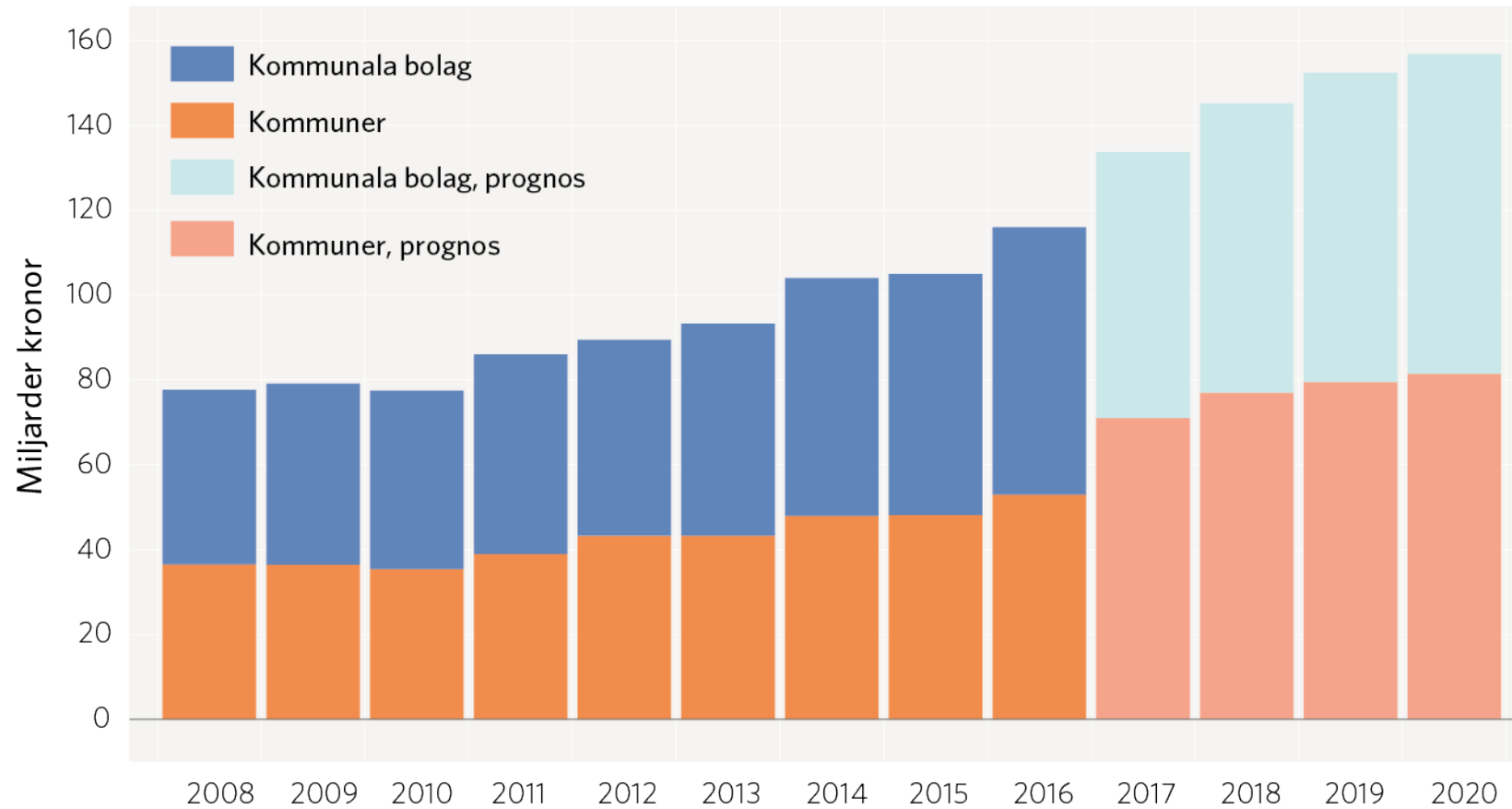
Antal planerade investeringsobjekt inom olika verksamheter

Antal objekt 2018–2021

Koncernernas investeringar

Miljarder kronor

Nya riktade statsbidrag

- Landsting/regioner: 11 st
- Kommuner: 28 st

STATSBIDRAG

Utvecklingen av riktade och generella statsbidrag 2012–2018 i fasta priser, miljarder kr.

Riktade statsbidrag

2012 **28**

2018 **44**

Exklusive
flyktingersättningar

Generella statsbidrag

2012 **119**

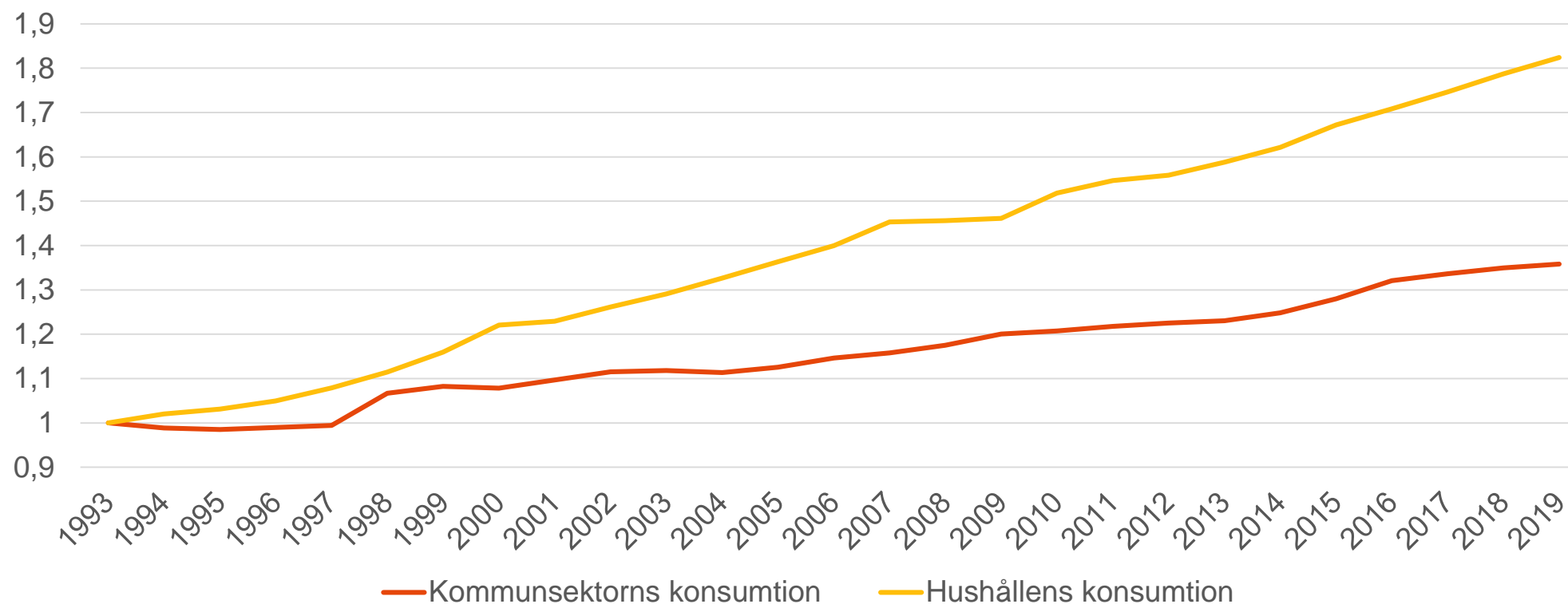
2018 **117**

Konsumtion och efterfrågan

Vad vill vi ha?

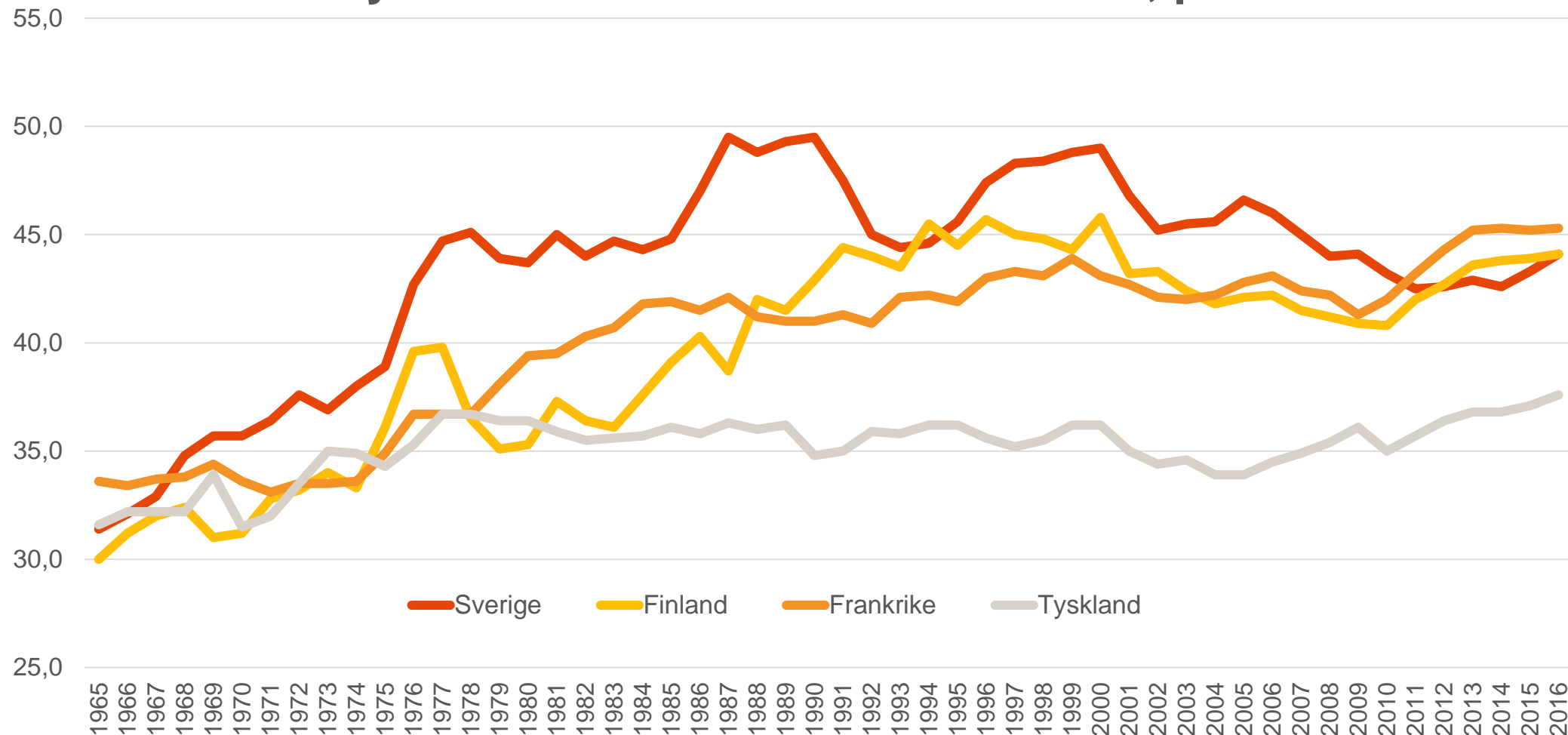
Välståndet har ökat!

Index 1993=1 konsumtion i fasta priser

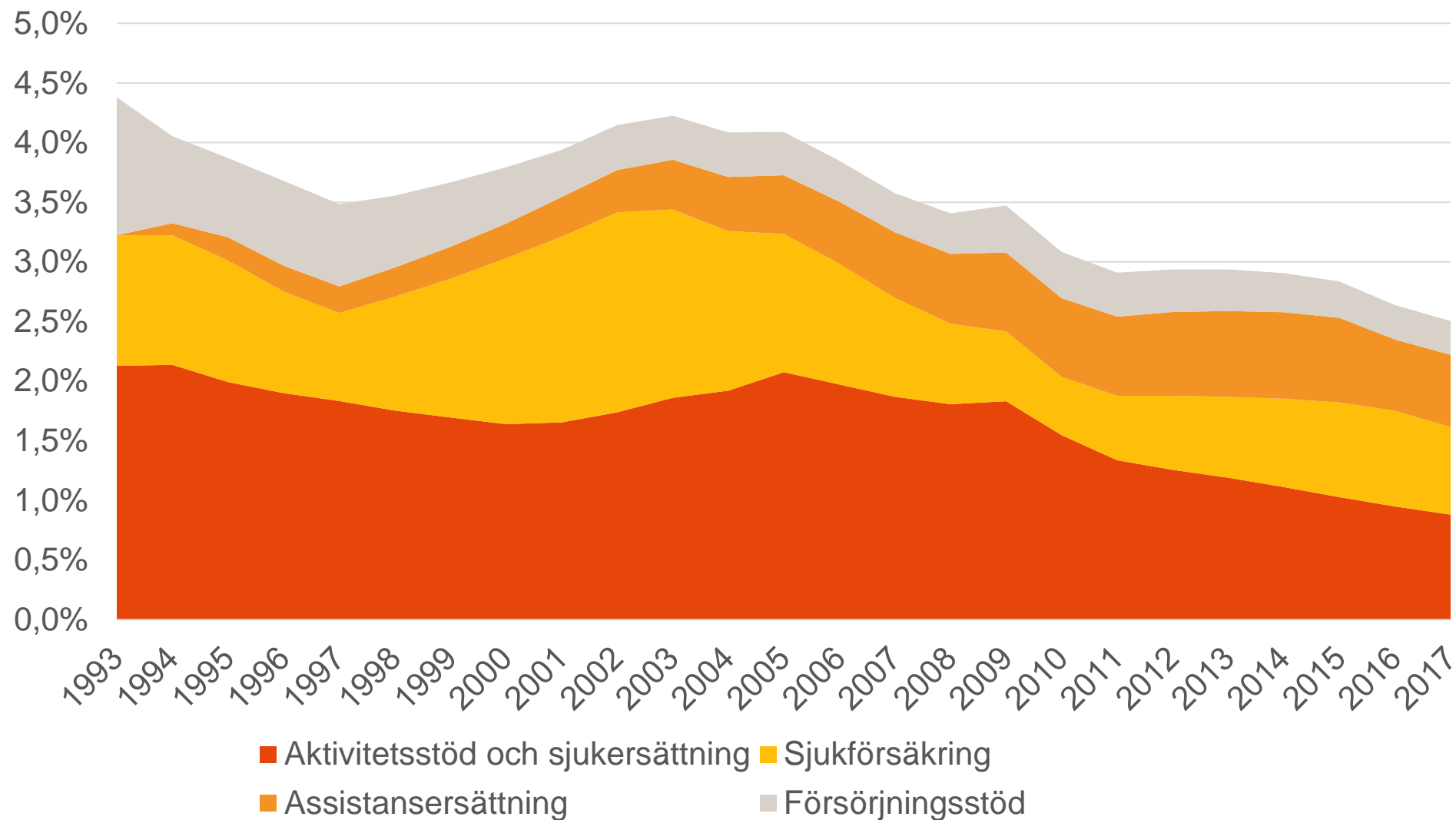

Sverige högst skattetryck inte längre??

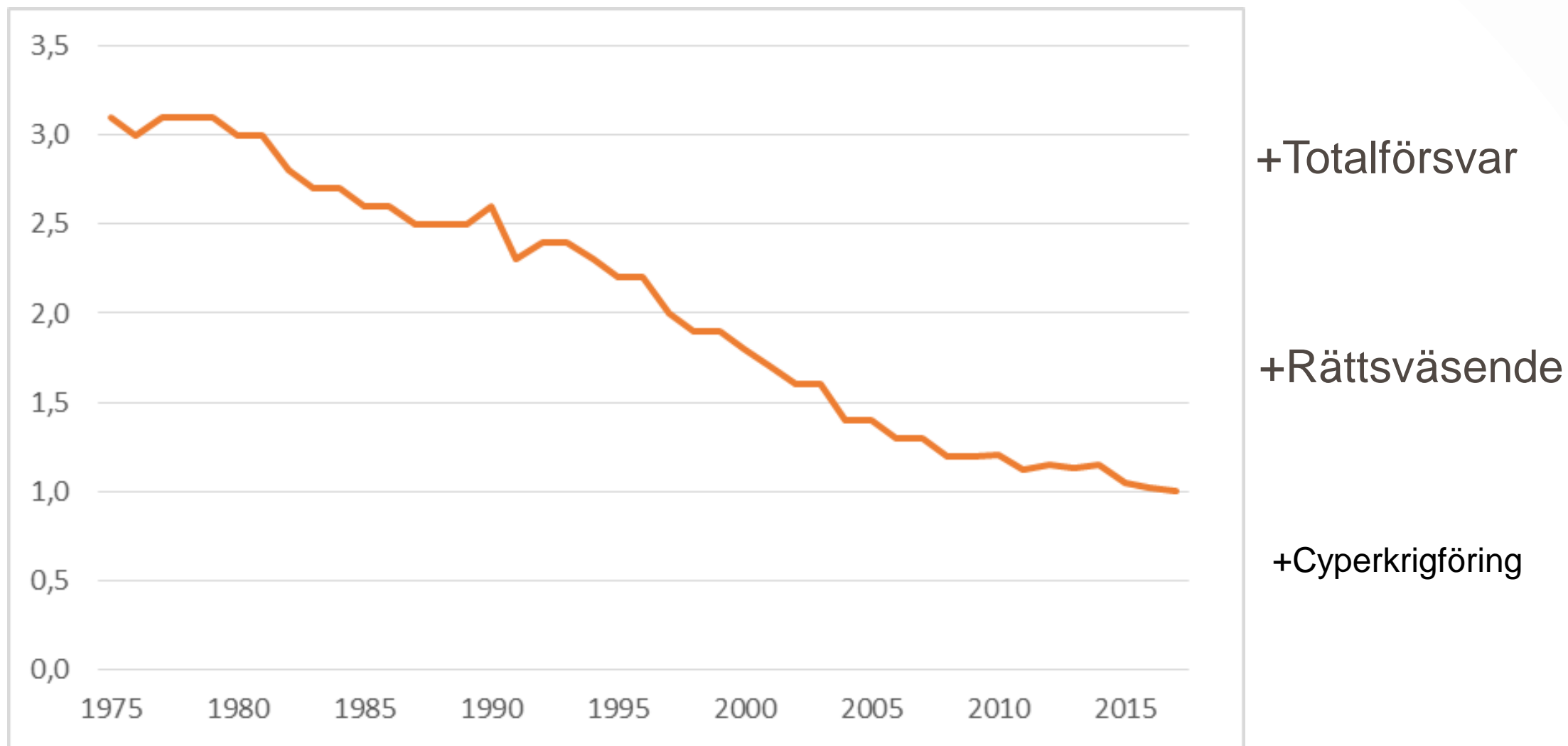
Skattetryck 1965 -2016 som andel av BNP, procent

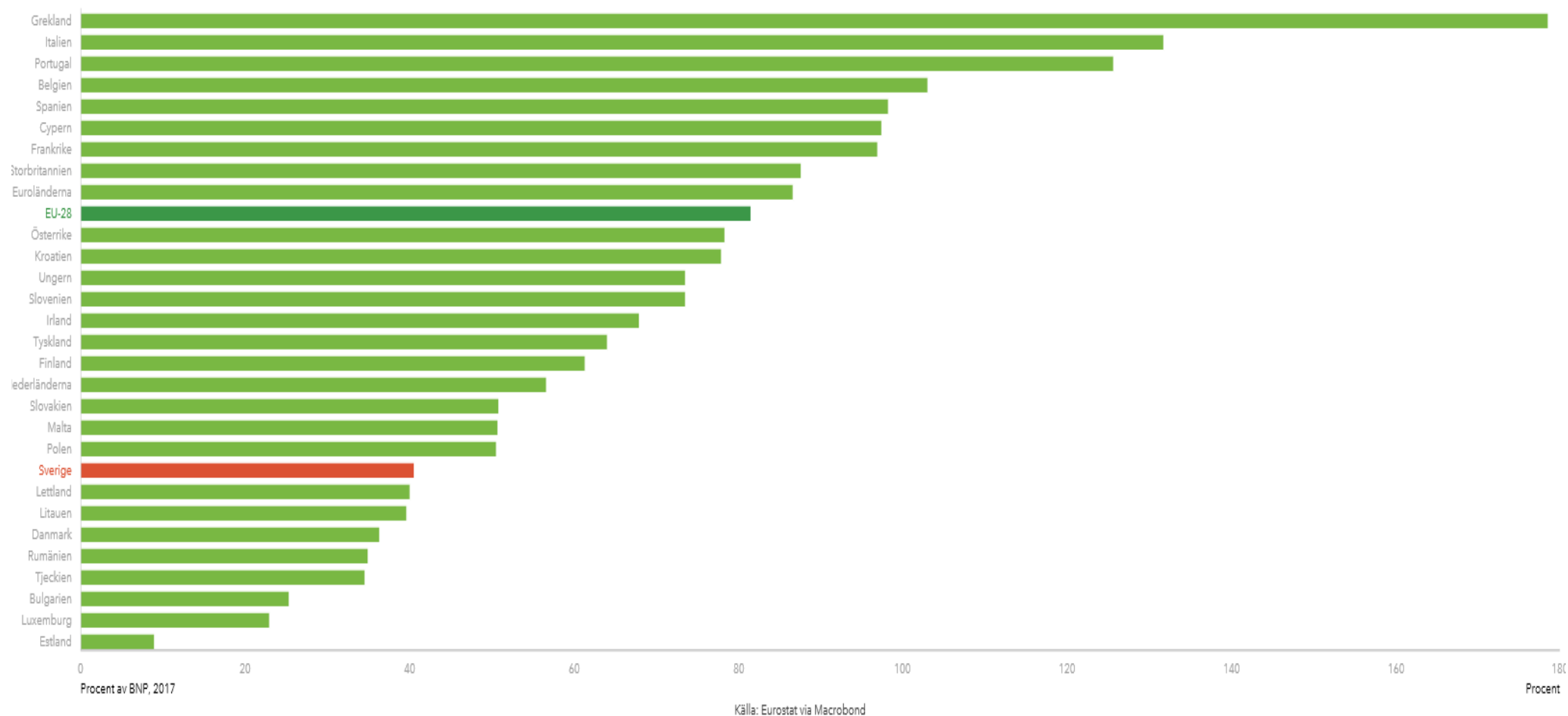
Några transfereringar som andel av BNP i Sverige

Försvarets andel av BNP 1975–2017

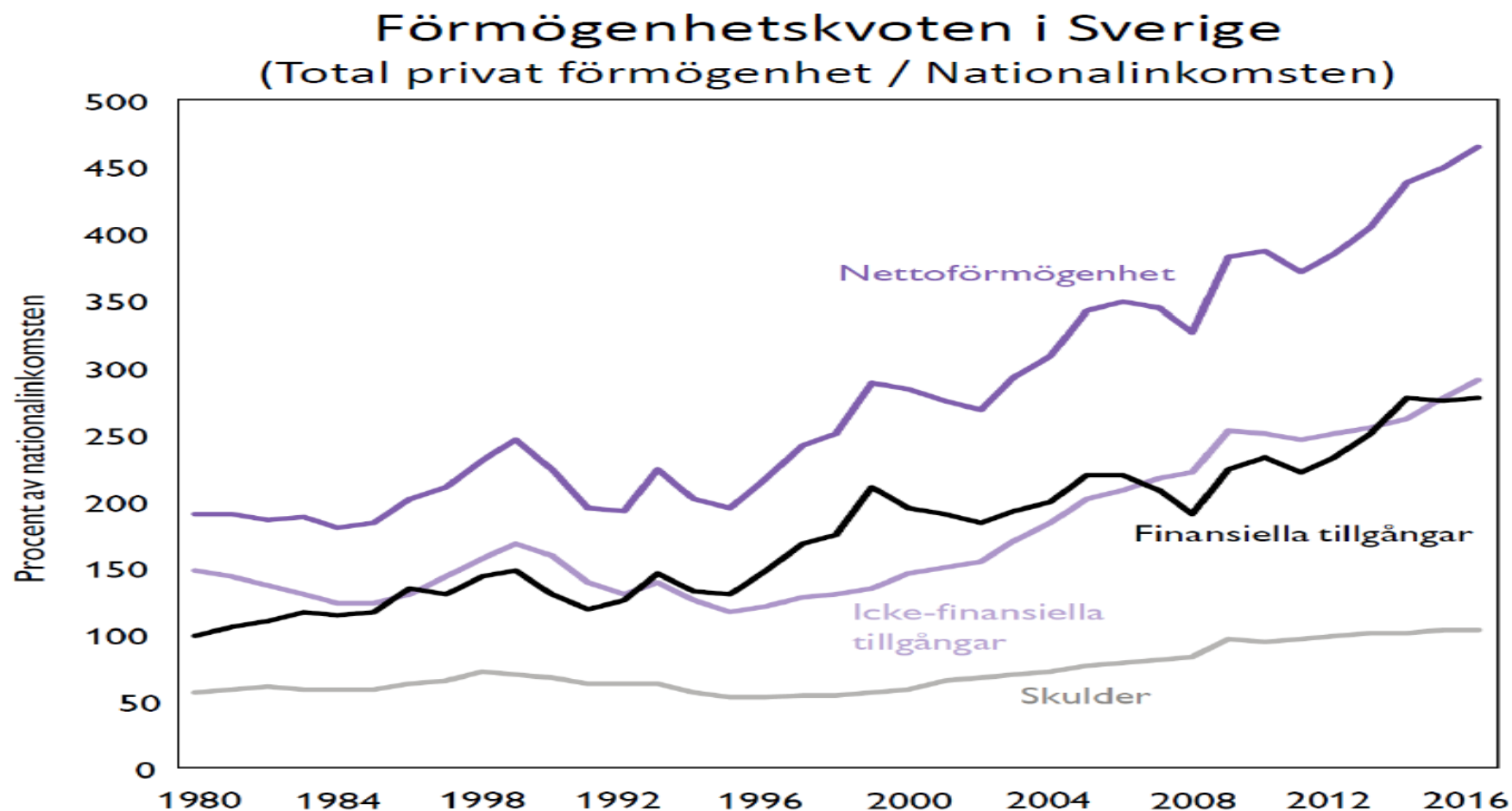

Statsskuld, Maastricht , andel av BNP

Stor förmöghetsökning i Sverige

Källa: SNS årsrapport 2018 Waldenström m fl.

Vad kommer att hända?

- Höjda skatter i kommuner och landsting
- Höjda generella statsbidrag (höjda statliga skatter eller omprioriteringar)
- Sysselsättningsgraden ökar ytterligare
- Minskad personaltäthet – men hur?
- Ny teknik
- Öka samverkan
- Mer utvecklingsinriktad statlig styrning

Generella statsbidrag

**Förlängt
arbetsliv
och heltid**

Teknik

Samverkan

Så klarar vi välfärden

